

HSO Stockholms stad

Handikappföreningarnas samarbetsorgan i Stockholms stad
– 31 föreningar i samverkan

2016-05-27

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

ku.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande ang remiss – Låt fler forma framtiden! (SOU 2016:5)

Handikapporganisationernas samarbetsorgan (HSO) i Stockholms stad är en religiöst och politiskt obunden paraplyorganisation för funktionshinderföreningar verksamma inom staden. Vi verkar bl.a. för att stärka våra medlemsföreningars viktiga arbete för mänskliga rättigheter, full delaktighet och jämlikhet på alla områden i samhället. HSO representerar i nuläget 31 föreningar med sammanlagt cirka 31 000 enskilda medlemmar inom ett brett spektrum av funktionsnedsättningar.

Utredningen är mycket omfattande och innehåller en rad förslag med syfte att förstärka och fördjupa demokratin och den politiska processen. HSO Stockholms stad vill lyfta fram några områden som vi bedömer är särskilt betydelsefulla.

Vi anser att det är angeläget att fler personer engageras i politiskt arbete, inom opinionsbildning eller som ”aktiva väljare och medborgare”. Idag är de förtroendevalda inte alltid representativa för befolkningen som helhet. Personer med funktionsnedsättningar är klart underrepresenterade i offentliga organ och uppvisar lägre valdeltagande än personer utan funktionsnedsättningar.

Vi vill betona vikten av att alla medborgare kan vara delaktiga i den demokratiska processen utifrån sina individuella förutsättningar. Detta gäller allt ifrån möjligheter att rösta i allmänna val till att inneha viktiga förtroendeuppdrag på olika nivåer. Personer med funktionsnedsättningar bör givetvis ha full delaktighet på alla områden i samhället.

Idag kan det vara svårt för vissa personer att rösta med bibehållen valhemlighet. Alla skall ha möjlighet att delta i allmänna val, utan att någon annan person skall få veta hur den enskilde röstat.

Det bör vara lagstiftat att alla kommuner ska ha råd för funktionshinderfrågor, brukarråd samt andra motsvarande samrådsorgan för brukarna. Vidare bör det vara lagstiftat med rätt till förlorad arbetsförtjänst för alla förtroendevalda, både från organisationerna och de politiskt valda.

Idag är detta ett frivilligt åtagande för varje myndighet/förvaltning. I Stockholm finns ett mycket stötande exempel, där de politiskt utsedda ledamöterna i kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor har rätt till ersättning för inkomstbortfall, medan de ledamöter som är utsedda av funktionshinderorganisationerna inte har denna rättighet. Detta är givetvis inte acceptabelt.

Alla förtroendemannaorgan ska kunna erbjuda tekniska hjälpmedel eller annat individuellt anpassat stöd, så att personer med funktionsnedsättning kan vara aktiva i den demokratiska processen på lika villkor.

Funktionshinder och ohälsa är områden där många olika myndigheter är inblandade. På samtliga dessa nivåer och områden, måste funktionshinderperspektivet lyftas fram. Samhället skall vara ett stöd för individen, inte tvärtom. Detta gäller givetvis själva utförandet och innehållet i verksamheten. Men det är minst lika angeläget att funktionshinderperspektivet genomsyrar själva beslutsprocessen, när arbets- och beslutsmodeller utformas och förtroendemannaorgan inrättas och tillsätts.

Det är de politiska partierna som nominerar personer till olika beslutande och rådgivande organ i samhället. Partierna har därmed en nyckelroll och ett särskilt ansvar att bidra till att uppmuntra och lyfta fram personer med funktionsnedsättning. Men det allmänna kan bistå de politiska organisationerna på olika sätt, exempelvis genom att sprida information om regler (exempelvis konventioner) om rätt till delaktighet och förbud mot diskriminering. Vidare bör samhället informera partierna om deras ansvar – juridiskt och moraliskt – liksom om de möjligheter till exempelvis stöd och service som kan erbjudas den enskilde som väljs till ett uppdrag.

Intresseorganisationer är viktiga aktörer i den svenska demokratin. Organisationerna representerar en omfattande och djupgående kompetens på många områden, och är dessutom språkrör för grupper där den enskilde kan ha svårt att göra sin röst hörd. Detta gäller inte minst inom området funktionshinder och ohälsa. Det bör vara självklart att organisationerna är remissinstanser och erbjuds att delta i exempelvis offentliga utredningar, projekt- och arbetsgrupper inom sina respektive sakområden.

Lena Huss
Ordförande

Håkan Jarmar
Vice ordförande